

PODSTAWA PRAWNA PRZEPROWADZENIA KONTROLI W RAMACH PO WER 2014-2020

- **art. 23 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. 2016 poz. 217, z późn. zm.) - Beneficjent jest obowiązany poddać się kontroli w zakresie prawidłowości realizacji projektu przeprowadzanych m.in. przez Instytucję Pośredniczącą.**
- **§ 18 UMOWY O DOFINANSOWANIE PROJEKTU W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020 - Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli dokonywanej przez Instytucję Pośredniczącą oraz inne uprawnione podmioty w zakresie prawidłowości realizacji Projektu.**

PODSTAWA PRAWNA PRZEPROWADZENIA KONTROLI W RAMACH PO WER 2014-2020

Do tej pory: Wytyczne w zakresie kontroli dla PO WER 2014-2020 zostały opracowane na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy wdrożeniowej.

Obecnie: Zał. nr 5 do Aneksu nr 1 do Porozumienia z dnia 13 stycznia 2015 r. w sprawie realizacji PO WER 2014-2020 zawarty w dniu 27 stycznia 2017 r.

Wytyczne stanowią opis systemu kontroli, funkcjonującego w ramach PO WER 2014-2020 w okresie wdrażania tego programu. W dokumencie określone zostały zadania poszczególnych instytucji odpowiedzialnych za kontrolę, ogólne zasady realizacji kontroli, zakres podmiotowy i przedmiotowy kontroli oraz tryb kontroli na miejscu.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Instytucja Pośrednicząca w ramach V Osi Priorytetowej zapewnia w ramach PO WER 2014-2020 realizację procesu kontroli, który obejmuje:

- 1) weryfikacje wydatków;**
- 2) kontrole na zakończenie realizacji projektu na dokumentach;**
- 3) kontrole trwałości.**

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Ad. 1. Weryfikacje wydatków w ramach PO WER 2014-2020 obejmują:

- a) weryfikacje wniosków o płatność beneficjenta,
- b) kontrole projektu na miejscu, które dzieli się na:
 - i. kontrole w siedzibie beneficjenta,
 - ii. wizyty monitoringowe,
- c) kontrole krzyżowe.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

B) i. Kontrole w siedzibie beneficjenta:

Celem kontroli projektu w siedzibie beneficjenta jest kompleksowe sprawdzenie zgodności realizowanego projektu z umową o dofinansowanie oraz informacjami przedstawianymi we wnioskach o płatność na podstawie dokumentacji merytorycznej i finansowej, dostępnej w siedzibie beneficjenta.

Kontrola w siedzibie Beneficjenta zostanie przeprowadzona przez Wydział Nadzoru i Kontroli Departamentu Funduszy Europejskich i e-Zdrowia lub przez podmiot zewnętrzny po uprzedniej zgodzie Instytucji Zarządzającej PO WER.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

B) i. Kontroli na miejscu w siedzibie beneficjenta podlegają standardowo następujące obszary:

- Zgodność rzeczowa realizacji projektu, w tym zgodność podejmowanych działań merytorycznych z celami projektu i prawidłowość realizacji zadań związanych z monitorowaniem projektu.
- Prawidłowość realizacji polityk horyzontalnych w tym równości szans i niedyskryminacji równości szans płci.
- Kwalifikowalność uczestników projektu oraz prawidłowość przetwarzania danych osobowych.
- Prawidłowość rozliczeń finansowych.
- Poprawność udzielania zamówień publicznych.
- Poprawność stosowania zasady konkurencyjności.
- Kwalifikowalność personelu projektu.
- Poprawność udzielania pomocy publicznej/de minimis.
- Prawidłowość realizacji działań informacyjno-promocyjnych.
- Archiwizacja dokumentacji i zapewnienie ścieżki audytu.
- Prawidłowość realizacji projektów partnerskich.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

B) ii. Kontrola w miejscu realizacji usługi (wizyta monitoringowa)

Celem wizyty monitoringowej jest weryfikacja sposobu realizacji projektu w miejscu prowadzenia działań merytorycznych (np. w miejscu szkolenia, stażu, konferencji).

Zakres wizyty monitoringowej polega na ocenie jakości i prawidłowości realizowanej usługi i obejmuje, m.in. sprawdzenie, czy:

- Forma wsparcia jest zgodna z wnioskiem o dofinansowanie projektu, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia,
- Liczba uczestników odpowiada założeniom opisanym we wniosku,
- Forma wsparcia jest zgodna z harmonogramem realizacji wsparcia, udostępnianym przez beneficjenta na podstawie umowy o dofinansowanie,
- Forma wsparcia jest zgodna z umową na realizację usługi (jeśli została zlecona). Nie dot. wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

- Pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne, są oznakowane plakatami i/ lub tablicami zawierającymi logotypy Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich oraz nazwę Programu Wiedza Edukacja Rozwój, informującymi o współfinansowaniu projektu z EFS zgodnie z wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie.
- Pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne oraz materiały udostępniane uczestnikom są dostosowane pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014 – 2020,
- Uczestnicy otrzymują materiały, które są oznakowane zgodnie z zasadami informowania i promowania projektów w ramach PO WER.
- Sprzęt, wyposażenie oraz elementy infrastruktury zakupione w celu udzielania wsparcia są dostępne w miejscu realizacji usługi i są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i właściwie oznakowane.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Wizyta monitoringowa jest obligatoryjna i powinna być planowana przed kontrolą w siedzibie Beneficjenta na podstawie udostępnionych przez Beneficjenta harmonogramów udzielania wsparcia. Wizyty są prowadzone bez zapowiedzi.

WAŻNE!: Beneficjent zobowiązuje się sporządzić i zamieścić na stronie internetowej Projektu, o ile taka istnieje, lub innej stronie internetowej, na której zamieszczane są informacje na temat realizowanego projektu, szczegółowy harmonogram udzielania wsparcia w Projekcie niezwłocznie po uzyskaniu przez Beneficjenta informacji o planowanym terminie realizacji wsparcia. Harmonogram ten powinien zawierać co najmniej informację o rodzaju wsparcia oraz dokładną datę, godzinę i adres realizacji wsparcia. W przypadku dokonywania aktualizacji harmonogramu, Beneficjent jest zobowiązany do przekazania do wiadomości Instytucji Pośredniczącej informacji na temat dokonywanych zmian w harmonogramie, nie później niż w terminie 2 tygodni przed planowaną datą udzielenia wsparcia. W przypadku, gdy strona internetowa Projektu nie istnieje, lub informacje w tym zakresie nie są zamieszczane na innej stronie internetowej, Beneficjent przekazuje szczegółowy harmonogram udzielenia wsparcia Instytucji Pośredniczącej z wykorzystaniem SL2014.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

3) kontrole trwałości

Kontrole trwałości rezultatów dotyczą weryfikacji utrzymania wskaźników realizacji celów szczegółowych PO WER i obejmują projekty, w których wymóg utrzymania trwałości został określony we wniosku o dofinansowanie.

Kontrola trwałości prowadzona jest w okresie trwałości wskazanym we wniosku o dofinansowanie i obejmuje weryfikację wywiązania się z wymogu utrzymania rezultatów i/lub produktów osiągniętych /wytworzonych w momencie jego realizacji.

W trakcie kontroli trwałości rezultatów badana jest także dostępność trwałych produktów projektu dla osób z niepełnosprawnościami.

Kontrola trwałości rezultatów przybiera zazwyczaj formę kontroli na miejscu i może być realizowana w siedzibie beneficjenta lub w miejscu realizacji projektu. Projekt może nie podlegać kontroli trwałości na miejscu, o ile Instytucja nadzorująca projekt dysponuje dowodami wystarczającymi dla potwierdzenia zachowania trwałości.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Tryby kontroli na miejscu

Kontrole wszczynane są w następujących trybach:

- a) planowym - wynikającym z zapisów Roczego Planu Kontroli,
- b) doraźnym - realizowanych w związku z wystąpieniem sytuacji niestandardowych.

Do przeprowadzania kontroli doraźnych stosuje się tryb postępowania obowiązujący w odniesieniu do kontroli planowych z tą różnicą, iż nie ma konieczności wysyłania zawiadomienia o planowanej kontroli. W przypadku kontroli doraźnej sprawdzeniu mogą podlegać wybrane obszary.

Decyzja o przeprowadzeniu kontroli doraźnej może być podjęta, m.in. w następujących sytuacjach:

- a) Otrzymania przez jednostkę kontrolującą skarg dotyczących domniemanych nieprawidłowości lub zaniedbań ze strony beneficjenta,
- b) Uchylania się przez beneficjenta od obowiązku składania wniosków o płatność zgodnie z umową o dofinansowanie.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Realizacja kontroli na miejscu składa się z następujących podstawowych etapów:

1. Zaplanowanie czynności kontrolnych (m.in. zebranie dokumentów i informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia kontroli projektu; powołanie Zespołu kontrolującego; sporządzenie upoważnień do kontroli),
2. Przekazanie zawiadomienia o kontroli (nie dotyczy wizyty monitoringowej i kontroli doraźnej).
3. Zawiadomienie przekazywane jest co najmniej **5 dni** roboczych przed rozpoczęciem kontroli. Zasada ta nie dotyczy kontroli doraźnych, które mogą być przeprowadzane bez zapowiedzi lub z minimalnym wyprzedzeniem. **Za skuteczne uznaje się zawiadomienie faksem lub za pomocą e-maila (w formie zeskanowanego zawiadomienia).**
4. Przeprowadzenie czynności kontrolnych.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Realizacja kontroli na miejscu składa się z następujących podstawowych etapów:

5. Sporządzenie Informacji pokontrolnej (przekazanie do Beneficjenta w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia kontroli).
6. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzanej kontroli uchybień lub nieprawidłowości Informacja pokontrolna zawiera zalecenia pokontrolne. Zalecenia nie stanowią osobnego dokumentu; zawierają się w treści Informacji pokontrolnej.

Beneficjent zobowiązany jest do przekazania informacji pisemnej nt. stanu wdrożenia Zaleceń pokontrolnych w terminie wskazanym w Informacji pokontrolnych.

7. Jednostka kontrolująca odnotowuje wszelkie sytuacje wskazujące na wystąpienie ryzyka oszustwa finansowego lub korupcji i informuje o tym fakcie niezwłocznie IZ oraz podejmuje działania związane z raportowaniem o nieprawidłowościach do KE.

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Procedura kontradyktoryjna:

1. Informacja pokontrolna sporządzana jest i przekazywana do jednostki kontrolowanej w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia każdej kontroli.
2. Jednostka kontrolująca zapewnia możliwość wniesienia umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Informacji pokontrolnej przez kierownika jednostki kontrolowanej w terminie **14 dni kalendarzowych** od dnia jej otrzymania (termin może zostać wydłużony na wniosek podmiotu kontrolowanego).

KONTROLA PROJEKTÓW W RAMACH PO WER 2014-2020

Procedura kontryktoryjna:

3. W wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń jednostka kontrolująca:

a) stwierdza zasadność zastrzeżeń jednostki kontrolowanej w całości lub w części. W takiej sytuacji sporządzana jest ostateczna Informacja pokontrolna wraz z pisemnym stanowiskiem jednostki kontrolującej w zakresie zastrzeżeń złożonych przez jednostkę kontrolowaną. Dokumenty wysyłane są w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania zastrzeżeń do jednostki kontrolowanej.

b) nie uwzględnia zastrzeżeń zgłoszonych przez jednostkę kontrolowaną. W takiej sytuacji kontrolujący w ciągu 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania zastrzeżeń przekazują pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń.

Od ostatecznej Informacji pokontrolnej nie przysługuje odwołanie.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI JAKO SKUTKI KONTROLI

Informacja dotycząca stwierdzonych uchybień/ nieprawidłowości znajduje się w części informacji pokontrolnej zawierającej zalecenia pokontrolne.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projektu ustalenia Instytucji Pośredniczącej dokonane w wyniku kontroli mogą prowadzić do korekty wydatków kwalifikowalnych rozliczonych w ramach Projektu.

Korekta finansowa wiąże się z obniżeniem całkowitej kwoty współfinansowania UE dla danego projektu o kwotę nałożonej korekty. Beneficjent w miejsce nieprawidłowych wydatków nie ma już możliwości przedstawienia do współfinansowania innych wydatków kwalifikowalnych, nieobarczonych błędem.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI JAKO SKUTKI KONTROLI

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości po zatwierdzeniu wniosku beneficjenta o płatność, zachodzi konieczność nałożenia korekty finansowej na wydatki w ramach projektu. Wiąże się to z obniżeniem całkowitej kwoty dofinansowania dla danego projektu o kwotę nałożonej korekty. Beneficjent w miejsce nieprawidłowych wydatków nie ma już możliwości przedstawienia do współfinansowania innych wydatków kwalifikowalnych, nieobarczonych błędem.

Zgodnie z art. 207 ufp środki przeznaczone na realizację PO, wykorzystane w sposób nieprawidłowy (z naruszeniem procedur, niezgodnie z przeznaczeniem lub w nadmiernej wysokości), podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, tj. od dnia obciążenia rachunku danej instytucji do dnia dokonania zwrotu, tj. obciążenia rachunku beneficjenta.

Magorzata Dębska
Wydział Zamówień Publicznych
Departament Funduszy Europejskich i e-Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia

Dziękuję za uwagę!